

Machiel Glas Az

*24 november 1921, Broek op Langedijk
† 11 januari 1942, ten zuidoosten van het eiland Boenjoe, bij de oostkust van
Borneo, aan boord van Hr. Ms. Prins van Oranje*

Het gezin Glas telt zes kinderen onder wie vijf zoons. Vader Glas heeft een tuindersbedrijf, dat maar door één zoon overgenomen zou kunnen worden. Daarom komt het goed uit, dat twee zoons een andere baan hebben en dan nog wel een vaste baan bij de overheid. Het is alleen wel zo dat tekenen bij de marine inhoudt dat je in ieder geval drie jaar naar Nederlands-Indië moet. Dat is vooral lastig als je al jaren verkering hebt, zoals Machiel Glas of verloofd bent zoals Piet Glas. Maar als de liefde die test van drie jaar doorstaat ligt er een mooie toekomst in het verschiet.

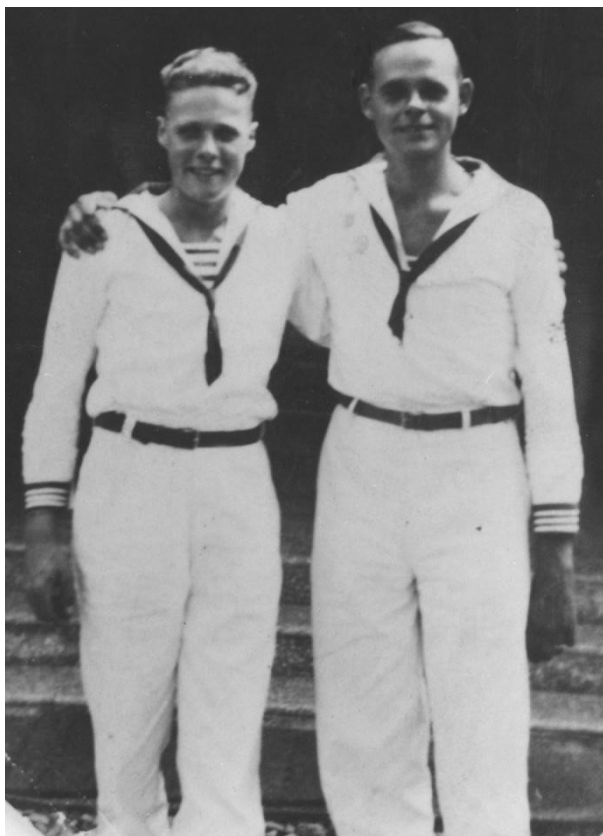
*De zes kinderen van
het gezin Glas,
op de Dubbele Buurt
in Broek op
Langedijk,
1936/1937
V.l.n.r.
Grietje (Gré) (1930)
Jan (1927)
Marinus (1925)
Bram (1923)
Machiel (1921)
Piet (1917)*

Naar zee

Zijn achttiende verjaardag heeft Machiel nog thuis in Broek op Langedijk gevierd, maar meteen daarna vertrekt hij voor zijn opleiding naar de marine. Opgeleid in Vlissingen en Den Helder vaart hij begin 1940 met het grote passagiersschip Sibajak naar Nederlands-Indië. Dat schip vertrekt vanuit Rotterdam en moet door mijnenvelden op de Noordzee varen. Frankrijk en Engeland zijn vanaf september 1939 in oorlog met Duitsland, zodat de Noordzee oorlogsgebied is geworden.

Vóór de meidagen van 1940 is normale briefwisseling nog mogelijk met de familie in Broek op Langedijk, maar daarna is dat over. Uit de Verenigde Staten komen dan alleen nog korte briefjes via het "Roode Kruis". De inhoud daarvan is noodgedwongen door de censuur nogal oppervlakkig, maar er staat in ieder geval in dat het goed met hem gaat.

Er is tot 7 december 1941 ook geen echte oorlogssituatie in Nederlands-Indië. De broers Machiel en Piet Glas kunnen goed met elkaar opschieten en ze zien elkaar regelmatig in Soerabaja, waar Piet een kamer op de wal heeft. Ze zijn dan wel zonder hun familie, maar ze hebben tenminste elkaar.

*Machiel (links) en Piet (rechts)
die goed met elkaar op kunnen schieten,
foto is genomen in 1940 in Soerabaja*

Vermist

Na 7 december 1941 wordt de situatie compleet anders. Een dag later verklaart Nederland de oorlog aan Japan en plotseling zit Machiel midden in oorlogsgebied. De Japanse dreiging wordt zo groot dat zijn schip, de mijnenlegger Prins van Oranje, op 11 januari 1942 vanaf Borneo probeert terug te varen naar Soerabaja. Bij die poging brengen Japanse schepen de Prins van Oranje tot zinken. Ruim honderd mensen sneuvelen, onder wie Machiel. Zijn broer Piet is in dat gebied en hoort van de ondergang van de Prins van Oranje. Thuis in Langedijk blijft het nieuws nog maanden onbekend. Pas op 6 juni 1942 komt burgemeester Schelhaas aan de deur om het bericht van vermissing van Machiel door te geven. Vermist is niet gesneuveld, denken de ouders en behouden de hoop dat hij misschien nog leeft. Zo ver uit de kust is het schip niet gezonken en wie weet heeft hij land weten te bereiken? Volgens de berichten zijn er enkele overlevenden geweest.